

ANGELČEK

LETNIK 40

UREDIL
VINKO LAVRIČ

V LJUBLJANI, 1931/32
IZDALO DRUŠTVO PRIPRAVNIŠKI DOM
NATISNILA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

II C 33.882.c

Vse pravice pridržane.

Prejeto od urada
**za upravljanje imovine
upornikov**

KAZALO

Pesmi.	Stran	Stran	
s. Darina :		Pogačnik Jože :	
Prošnja k božji Mamici	36	Dane solnce je najlepše	130
Zinkica čaka sv. Miklavža	49	Pucelj Janez :	
Pa je zopet prišla	65	Tesarjevi otroci pojo	98
Oj, veste nocoj	67	Rehar Radivoj :	
Esén :		Polh in veverica	87
Prisanjala je jesen	8	Sid :	
Sanje v mestu	16	Sveti Nikolaj	50
Narcisi	17	Strniša Gustav :	
Gorinšek Danilo :		Božična noč	81
Novo šolsko leto	1	Svjatoslav :	
Če še njo	34	Uspavanka	67
Bridke ure	34	Nekje za našimi zidovi	97
Majdica moli	59	Rdeča vrtnica	146
Sveta noč	66	Winkler Venceslav :	
Zimska pesem	82	Barčica	85
Majdca se pestuje	131	Velikonočna	113
Kunčič Mirko :		Veliki petek	114
Lučca pri oknu premisljuje	33	Pomladanska	114
Maksimov :		Otroci se igrajo	145
Ko je dete sladko spalo	66	Venceslav :	
Mali Gregor :		Bel večer	84
Domovini	50	Veran :	
Prošnja	55	Tončkova vožnja	146
Jezus med cvetkami	129	Tri kaplje krvi	146
Pred znamenjem	131	Povestice, basni, legende, pouk.	
Meško Ksaver :		Bevk Fr.:	
Sveta noč	69	Kozliček, jagnje in teliček	38
Ognjeslava :			
Ančkina punčka	82		

	Stran		Str
C. P.:		Pucelj Janez:	
Kaj se je štefki priteknilo?	14	Dvakrat Nace	155
D. D.:		Venceslav:	
Angel varuh	2	Zlata cerkev	10
Jesen in otrok	9	Zorec Črtomir:	
Hloušek Jar.- Gruden Jožef:		Viteštv	18
O vrabcu z ostriženim jezičkom	5	Možatost	88
J. E. Bogomil:		Vaš prijateljček 20, 41, 56, 72, 88, 105, 119, 157, 152	
Pri kralju in kraljici	4	Igre.	
Kosmačeva Dorica	37	C. P.:	
Bodeča neža	54	Srečanje	12
Kmetova Marija:		s. Darina:	
Nebesa	52	V sveti noči	70
Čitanje	118	Rdeča kapica	135, 147
Lawin:		Virgilij:	
Radio	35	Prava mati	99
Matkovič K.:		A. K.:	
Daritev	51, 68, 83, 102, 115, 132, 149	Marijin zvonček 28, 44, 60, 76, 92, 104, 109, 124, 157	
Pengov Fr.:		Uganke:	
Slamica naše ljube Gospe	16	31, 47, 63, 79, 95, 111, 127, 145	
Kraljiček	19		

P O S T N I N A P L A C A N A V G O T O V I N I

*

CETNIK 40
1931 - 1932

*

1-2

VSEBINA 1.—2. štev.: Danilo Gorinšek: Novo šolsko leto (Pesem) — D. D.: Angel varuh — J. E. Bogomil: Pri Kralju in pri Kraljici — Jar. Hloušek-Jožef Gruden: O vrabcu z odstrženim jezičkom — Esén: Prisanjala je jesen (Pesem) — D. D.: Jesen in otrok — Venceslav: Zlata cerkev — C. P.: Srečanje — C. P.: Kaj se je Štefki priteknilo — Esén: Sanje v mestu (Pesem) — Fr. Pengov: Slamica naše ljube Gospe. — Esén: Narcisi... (Pesem) — Črtomir Zorec: Vi-teštvo — Fr. Pengov: Kraljiček — Vaš prijateljček. — Marijin zvonček: Dragi Marijini otroci! — Uganke, skri-valice in drugo.

10. ŠTEVILKA
Svet - leto

Vrtec s prilogom Angelček (10 številk) stane za leto 1931/32
Din 20, Angelček sam Din 5.

Lastnik »Pripravninski dom« v Ljubljani. Urednik in izdajatelj Vinko Lavrič, katehet v Ljubljani, Kolezijska ulica 1. Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na Uredništvo Vrtega in Angelčka v Ljubljani, Kolezijska ulica 1. — Naročnino sprejema »Uprava Vrtega in Angelčka« (Vinko Lavrič) v Ljubljani, Kolezijska ulica 1. — Čekovni račun uprave ima štev. 10.470. — Za Jugoslov. tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Kaj nam je prinesla pošta . . .

Cankar Milko :

Poletje.

Zlato solnce z neba sije,
žitno klasje rumeni,
rožice pa klonijo glavce,
ko jih kosec pokosi.

Kosci kosijo
travo zeleno,
žanjice pa žanjejo
žito rumeno.

Škrjanček prepeva,
kobilica cvrči,
solnce pa zlato
se vsemu smeji.

Marija Hauptman :

»Angelček«.

Ko mine mesec dni,
smo veseli vsi,
ker »Angelčka« dobimo.
Ob njem se veselimo,

rešujemo uganke,
za mlade glavice zanke,
čitamo pravljice
in kujemo pesmice.

Kolšek Anica : Pravkar je poteklo leto dni, odkar si naročnica Angelčka, in kakor vidim, nisi z njim nezadovoljna. — Na svodenje, le piši nam spet!

Rukše Fani : Angelčkov poštar je dopisnico prejel in te lepo pozdravlja. Kako je bilo o počitnicah?

Herz Fanika : »Rada imam ti grlici, na vratu imata vrvici,« poješ, pa veš, zakaj ima grlica temno perje na vratu, liki obroček? Marija je grlico prosila, da bi detetu Jezusu pri zibelki pela. Grlica pa ni hotela ubogati, bila je pač majhna, svojeglava ptička. Pa ji je Marija dala vrvico okrog vratu, da ni mogla od zibke stran; posihmal pa imajo grlice »na vratu vrvice«. Vidiš!

Boris Bohinc : Kje si bil, v lepem Preddvoru na Gorenjskem, ali si se kopal v Kokri? Piši in ostani Angelčku še naprej dober prijatelj.

Kostelc Jožica : Tudi ti, pozdravljeni, kako je pri vas, v lepi Beli Krajini, kako? Pozdravljeni!

Angelčkov poštar.

SEPTEMBER ♦♦ ANGELČEK ♦♦♦♦♦ 1931/1932

Danilo Gorinšek:

Novo šolsko leto.

*Pa začnimo zopet z Bogom
novi šolski let,
bodi z božjim blagoslovom
srečno nam pričeto!*

*Pa vzemimo zopet knjige
ljubeznivo v roko
in spoznajmo, da življenje
terja skrb globoko.*

*Bolj kot kdaj je danes treba
v mladih dneh učenja,
da odlično vsak izdelal
v šoli bo življenja.*

Angel varuh.

V sak večer, ko prihajajo angeli varuhi k detetu Ježušu v nebesa, priplava en angel prav počasi za njimi. Utrujen! Žalosten! Stisne se k nebeškemu oknu, pa ga ne razveseli zlata, smejoča se nebeška luč, ampak neprestano gleda otožen na zemljo. Ko priponujejo drugi angeli veseli o svojih varovancih, pa on večkrat položi belo roko pred oči, kakor bi se hotel zjokati. Dete Jezus to pač vidi, ne vpraša pa angela nikoli nič. Šele tedaj, ko nalahno odplavajo drugi angeli spet na svet, neopaženo stopi k žalostnemu angelu, ga poboža s svojo malo nežno roko in de: »Ubogi angel varuh, je bil znabiti tvoj mali Pavel spet prav poreden?« Angel žalosten pokima in prestrašen pokaže na zemljo.

Ah, da! Mali Pavel je ravnokar splezal s postelje in se pognal za muho, ki ga je motila v spanju. Kako mu žare oči! Vpije in zmerja. Na! Pa jo je ujel! S krvoločnim veseljem iztrga ubogi živalci noge in perutnice.

»Ves dan je mučil živali,« pove angel. »Mačko mizarja Jošta, potem kokljo s piščanci! Celo ptička, ki je padel iz gnezda, je mučil, in čevljarjevega črnega psička, ki je že tako ves kruljav.«

»Veseli me, da ga kljub temu nisi zapustil,« reče Ježušek resnobno. »Le še potrpi! Tudi tedaj, ko bi mislil, da Pavla ni mogoče poboljšati.« In mala bela rokica Ježuščkova blagoslavljaje pogradi sklonjenega angelca, ki se takoj nato pogumno vzravna, da odleti dol na zemljo varovat v posteljci hudobnega Pavla.

Cele tedne, mesece in leta mora priponovati ta angel detetu Jezusu samo o hudobnih delih svojega varovanca. O lenobi! O drznosti! O surovosti! In zmeraj ga mora blagoslavljajoča roka Ježuščkova spet opogumiti.

Nekega dne pride Pavel mimo županovega travnika. Travnik je na gosto ograjen. Župan ga je obsejal s travnim semenom, in nihče naj bi ne hodil

po njem. Aj, Pavlu se pa ravno zljubi! Kar nekaj šine vanj, da bi plot preplezal in vse pohodil. Kaj pomaga, če ga angel tiho svari? Že je skočil na plot in... ena, dve, tri... z enim skokom je na travniku. Toda — kaj je to? Z groznim laježem skoči nekaj predenj in mu pokaže zobe. O gorje! To je Pazi, županov veliki popadljivi pes. Prestrašen Pavel od-

skoči. Zakriči na pomoč, da gre skozi ušesa. Zastonj! Nikogar ni v bližini. Zdaj — ne — takoj ga bo pes pograbil in raztrgal. Ne koraka naprej! Ne koraka nazaj! Zdajzdaj popade! »Moj Bog, pomagaj!« zaihti Pavel, ves tresoč se. Tedaj... se nekaj zlatega zasveti pred njegovimi očmi! In kakor srebrn sijaj! Ali sanja? Ali ga je pes že popadel? Ne! Pazi se je umaknil, kakor oslepljen od žarke luči, ki je med njima. Daleč, daleč nazaj do sredi travnika! V Pavlu se zbudi moč, da bi zbežal čez plot. Ali ni, kakor da ga je nekdo dvignil in ga nese? Hvala Bogu! Spet je

na poti pred županovim travnikom. Kako dirja domov! Kakor bi bila cela tolpa popadljivih psov za njim! Doma pa takoj v svojo izbico. Kaj je tam storil, to sta videla samo Ježušček in njegov sveti angel varuh. Bilo je pa tisto tako lepo, da se je Ježušček smehljal in angel varuh ni več jokal.

(D. fr. Kind 1931.)

J. E. Bogomil:

Pri Kralju in pri Kraljici.

V mesecu oktobru je sveti oče Pij XI. odkazal prostor prazniku Jezusu Kristusu, našemu Kralju. Iz prejšnjih časov sem, zlasti iz dni papeža Leona XIII., je pa oktober posvečen spominu Marije Kraljice svestega rožnega venca. Združimo ta obojni spomin in častimo ta mesec našega najvišjega Kralja in našo najvišjo Kraljico.

Vsako leto beremo, da obiskujejo zemeljski kralji in vladarji pokrajine svojih kraljestev in kako se ljudstva pripravljajo za kraljev prihod, kako drugod kralja in kraljico staro in mlado navdušeno pozdravlja. Saj je kar prav tako! Ljudstvo, ki svojega vladarja odkrito ljubi, ne more biti slabo ljudstvo.

Vsako leto, pa tudi beremo, kako se del človeškega rodu trudi, da bi zatrl vsako misel, vsak spomin na nebeškega Kralja. Zlasti vam, otroci, bi ta rod rad zastrupil srce. Nespamet, da je ni večje!

Prisegajmo ta mesec zvestobo Kralju večnosti in njegovi sveti Materi in Kraljici. Prva misel naša zjutraj naj bo: »Kristus je moj kralj! Naj živi in vlada ne samo v nebesih, ampak tudi na zemlji!« In zvečer zaspimo z mislio na dobro Kraljico nebes in zemlje.

V cerkvenih molitvah pri sveti maši se nekaterikrat bere lepa misel: Bogu služiti, se pravi, kraljevati. Oprimite se tudi vi, otroci, te misli. Kralujte! Sami nad seboj, nad svojimi razvadami, nad vsem svojim delovanjem in ravnanjem. Kdor Bogu prav služi, je kralj; kdor mu službo odpove, postane suženj greha in strasti.

Molimo pa tudi za tiste nesrečne ljudi, ki Kristusu in njegovi sveti Materi nasprotujejo. Tako bomo najbolj podobni svojemu Kralju, čigar prva beseda na lesu svetega križa je bila: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« Ko bi ti ljudje samo malo vedeli, kam bodo s svojim brezverstvom svet zapeljali, nikdar bi se ne bili podali na pot brezverstva.

Jar. Hloušek-Jožef Gruden:

O vrabcu z odstrženim jezičkom.

Že dolgo je tega, kar sta živela v čedni hišici konci vasi starček in starka.

Neki dan je sedel starček pred hišo, pa je videl, kako se je krokar zagnal za vrabcem. Vrabec je vreščal, krokar je bíl vanj s perotmi in zdaj zdaj bi ga bil razkljuval. Starček je pograbil krepelce, odpodil krokarja, vrabca pa nesel v hišo in zaprl v kletko.

Vrabec je bil v hiši rad, in kadar mu je starček natrosil zrnja, je veselo zobil. Privadil se je starčka, ki mu je vsako jutro odpril kletko. Vrabec je frkal po hiši in po dvorišču in zletel v kletko samo tedaj, kadar je zagledal mačko. Starček in starka sta imela ptička rada.

Njima nasproti je pa stanovala neprijazna, nevočljiva ženska. Ni privoščila vrabčku, da se mu pri starčku tako dobro godi, pa tudi starčku in starki je zavidala veselje, ki sta ga imela z vrabcem.

Nekoč sta šla starček in starka na semenj in je bil vrabec sam doma. Soseda je sušila na dvorišču seme. Ko je stopila za nekaj časa v vežo, je priletel vrabec in nekaj semena pozobal. Čez čas se je soseda vrnila in vpila: »Kdo mi je ukradel seme?«

Vrabček je priletel in povedal: »Jaz sem ga nekaj pozobal. Mislil sem, da si ga meni nasula.«

Toda soseda je kričala, da ona ne bo živila takšne zanikarne družine. Pograbilo je škarje in hotela

vrabčku odstriči glavo. Pa se je morda spomnila, da bi bilo to vendar prekruto, in mu je odstrigla samo jeziček. »Da ne boš več hodil v škodo,« je pristavila. Ubogi vrabček je hripavo vreščal od bolečine in ves prestrašen odletel, da sam ni vedel, kam.

Starec in starka sta se vrnila s sejma in brž pogledala, kje je vrabček. Iskala sta ga in povpraševala in tedaj so jima dobri ljudje povedali, kaj je naredila hudobna sosedka. Vsa žalostna sta šla v hišo in čakala, če se vrabček vendarle vrne. Sklenila sta pa, da ga pojdeti iskat, če ga skoraj ne bo.

Dolgo sta hodila in koder sta šla, sta klicala:
»Kje si, vrabček naš ljubi?«

In zaslišala sta tenak glasek: »Tukaj sem, tukaj sem! Kako pa je vama, kako pa je vama?«

»Nama je dobro,« je rekel starček, »ali si res ti naš vrabček? Kako še govorиш, ko ti je sosedka jeziček odstrigla?«

»O, pa mi je zopet zrasel. Stopita v hišo, vem da sta trudna in lačna.«

Mož in žena sta se začudila, kako to, da ima vrabček svoj domek, pa sta šla za njim. In glejte: tu je vrt, gredice polne dišečih cvetic in lična hišica. Vrabček je že stal med vrti in ju lepo vabil noter.

Ko sta stopila v hišo, ju je pozdravila vrabulja in mladi vrabčki in so ju povabili, naj sedeta. Potlej so nanosili dobrih jedil in ju silili, naj bi vzela. Po

večerji so vrabčki zaigrali in zaplesali in starčkoma je tako hitro minil čas, da sama nista vedela kdaj, in bila je noč. Vrabčja družina ju tudi v noči ni zapustila. Postlali so jima, da sta spala kakor doma.

Zjutraj sta se zahvalila starček in starka za pogostitev in sta že hotela oditi proti domu. A vrabec je prosil, naj vzameta še to in ono za spomin. Vrabčki so privlekli dve skrinji, eno večjo in eno manjšo. Vrabec jima je ponudil: »Vzemita, katero hočeta, pa kmalu spet pridita.«

Nekaj časa sta se starček in starka branila, toda ker vrabec le ni odnehal, sta vzela manjšo skrinjo, češ da jo bosta laglje nosila. Potlej so se ločili. Prijela sta stara dva skrinjo vsak na enem koncu pa krenila domov.

Doma sta večkrat veselo pripovedovala, kako se vrabcu imenitno godi in kako lep dom ima, a za skrinjo se nista zmenila. Starec jo je postavil takrat kar za peč. Neki dan sta se pa spomnila in skrinjo odprla, pa kako sta se začudila! Bilo je notri toliko zlata in srebra, da jima je vid jemalo.

Soseda je pritekla, kaj se je zgodilo. Povedala sta, kako jima je vrabec postregel in kaj vse dal.

Soseda je bila iz nevoščljivosti vsa iz sebe, da ju je doletela taka sreča, pa si je oddehnila: »No, dovolj trapasta sta bila, da sta vzela manjšo skrinjo! Če bi bilo dano meni na izbiro, bi pač vzela večjo.«

Ponoči še spati ni mogla in je mislila samo na to, kako bi tudi sama prišla do takega bogastva. Še na misel ji ni prišlo, kako je nekdaj vrabcu odstrigla jeziček, pa je šla, da bi poiskala vrabčev dom.

Vrabec jo je gostoljubno sprejel, jo pogostil a ko se je naposled odpravljala na pot, je naročil vrabčkom, naj tudi nji prineso skrinji. Hudobna sosedka je popadla večjo in odšla hitro iz hiše. Še zahvalila se ni, tako je hitela.

Težko je nosila, ker je bila sama, in zdelo se ji je, da je skrinja postajala zmeraj težja. Prilezla je domov brez sape in kar padla na skrinjo ter pri-vzdignila pokrov. In veste, kaj je bilo notri? Samo kamenje.

Esén:

Prisanjala je jesen . . .

*Prisanjala je jesen,
spremenila je liste
v suho zlató,
ki pada na zemljó — — —*

*V jesensko drevó,
tiho zasanjano,
veje pokoj duše moje,
po spomladbi žalujoče:
ah, kako sem te ljubila vroče!*

*Kam ste deli zdaj, otroci, zmaje,
kam balončke,
kam žoge pisane?
Kam poslal je Gospod metuljčke-citrončke,
vaše prijateljčke?
Zrem v zapušcene gaje,
ne pozdravlajo me več drevesa smehljaje,
poslavljajo se, poslavljajo
in jaz jih imam še raje — — —
Ob gaju pa podlesek vijoličasto žari,
cvetka v spokorni haljici.
A kmalu tudi podleska več ne bo,
nebo bo pepelnasto rumenkasto,
črna zemlja sprejela bo vase,
kar je nekoč biló cvetnó —
in jaz sem pustil na Krasu življenje mladó,
zdaj sanjam spomladne, davne čase.*

Jesen in otrok.

Naša ljuba Gospa se je sprehajala jesenskega dne po zemlji. Gledala je, kako je gozd pestro barvan, drevje pa brez duha in sadu. Leskovo grmovje je spet stezalo svoje veje brez teže in prosto v zrak, na šipkovem grmičevju so se smehljale rdeče zlate jagode in trta je trudna visela k tlom, kakor da komaj čaka viničarjeve roke, da ji odvzame grozde. Grozdi so ji bili pretežki.

Ko Marija zagleda živordeče trtine liste, postoji. Potem sede na nizek zid in se zagleda preko dežele. Pa pride po poti otrok, uzre sveto Mater, prav po hlevno sklene rjave roke in pozdravi: »Hvaljen Jezus!«

Nasmehne se Marija temu pozdravu. More li kaj drugega odgovoriti ko »Na vekomaj, amen!«? Otronku se pa zazdi, da je dobrotni nasmeh Matere božje lepši ko svetlo jesensko solnce, pa vpraša: »Božja Mati, je li v raju tudi kaj jeseni? Jesen nas stori tako žalostne, vedno moramo misliti na zimo in na

mraz in na veliko puščobo in na vse uboge reveže in na bolnike.

To otrokovo sočutje nad zimsko bedo revežev in bolnikov je naši ljubi Gospe prav všeč. Nič namreč ni na svetu tako lepo kot srce, polno odkritega sočutja. Zato prime otroka za roko, mu pokaže skozi odprta nebeška vrata in reče: »Poglej otrok, kako lepo je v raju. Tam ni jeseni, tam je večna pomlad brez zimske bede. Zemlja pa rabi jesen in trdi zimski čas tudi mora priti. Ker imaš pa ti dobro srce, naj te ne užalosti ne jesen ne zima; vsakikrat, kadar boš pogledal v svoje srce, boš našel tam večno pomlad in v njej se razveseljuj!«

Otrok je poslušal s sklenjenimi rokami in s povešenimi očmi. O kako lepo je povedala! Zažuborelo je skozi njegovo dušo kot srebrn studenec in sladko vino. To bo zanj solnca dovolj za vso dolgo, hudo zimo, dovolj za vse njegovo življenje. Zavrisne mu srce, polno hvaležnosti. Kajti kdo je tako srečen, da je že tu na zemlji videl božjo mater in govoril z njo o ljubih rečeh?

Toda preden se je otrok prav zavedel, je bil sam na zidu med trtami. Grozdi so se svetlikali polni in rdeči, gorak večerni sij je lil čez svet in nebeške Gospe ni bilo več.

(Schutzengel.)

Venceslav:

Zlata cerkev.

(Pravljica za danes.)

*N*ekje med hribovi so živeli ljudje. V tesnih dolinicah so ležale hiše, nekaj dreves je zelenelo za njimi, nad vsem je pa viselo nebo — in nič več. Ljudje so bili po večini beraški, še cerkvice niso imeli. Vedno so pa mislili nanjo.

Misli so postale resnica, začeli so zidati. Od vsega svojega so dajali zanjo, berači beraško, bogati kot se spodobi. In res je cerkvica rasla in rasla. Pa so prišli hudi duhovi čez poti. Kar so podnevi sezidali, se je ponoči razrušilo. Postavili so ljudje straže, pa zastonj.

Zbežale so straže, ko je udarilo polnoč, cerkev se je pa rušila vedno bolj.

Vojvoda, ki je bil v tisti zemlji doma, je oklical, da bo dobro poplačan, kdor bo pomagal, da se bodo hudi duhovi pregnali. Niso se pa upali junaki na delo, bali so se.

Nazadnje je pa vendar prišel junak, mogočen vojak, vajen meča in tepeža, pa pogumen, da nihče nikoli tako. Vojvoda je bil zadovoljen. Zvečer je šel vojak k cerkvi in je sedel pred napol razrušena vrata. Podnevi so ljudje ruševine nekoliko popravili. Sedel je vojak in pozvižgaval do dvanajste ure, potem je pa prenehal. Z vseh strani so se tedaj zgrnile sence kot neznanski strahovi. Objele so cerkev in vojaka in zakričali:

»Kaj nam daš za odkup, človek božji?«

Vojak je skočil pokonci in potegnil meč, toda — kakor je bil junaški — tisti hip ga je obšla groza: spustil je meč in pobegnil. Drugi dan so ljudje našli meč, vojaka pa niso videli več...

Popravili so spet nekoliko cerkev, pa je prišel tuj modrijan, vseh zvijač poln. Nič niso ljudje vedeli, odkod je. Prišel je in so se pomenili in je stražil cerkev. Varoval jo je in varoval, drugo jutro so pa našli spet razrušeno, kar so bili sezidali, modrijana pa nikjer...

Spet so pozidali ruševine in je prišel menih z gore. Niso verjeli, da bo on pregnal strahove. Menih je molil in se postil tri dni, potem je šel četrto noč k cerkvi. Ko je odbila dvanajsta ura in so prišli strahovi, se je prekrižal in čakal čudovito miren, kaj bo...

Visoke sence so se ustavile in zakričale:

»Kaj nam daš za odkup, človek božji?«

»Tukaj sem, vzemite me!« je dejal menih. »Samo cerkev mora ostati do konca, kot je po pravici.«

Kot bi trenil, so zginile sence. Okoli cerkve je zاغorela silna luč in nekdo je spregovoril:

»Blagor tebi, ki se žrtvuješ!«

Drugo jutro so našli ljudje cerkev popolnoma dozidano in pred glavnim oltarjem je molil neznan menih. Cerkev je bila pa svetla, kot da je zlata...

Srečanje.

D e č e k :

Kam greš, duša?

D u š a :

Ne sprašuj me, dete!

Duše z zemlje hodijo le eno cesto:
gor pred sodni stol.

D e č e k :

Kje pa zdaj telo je? Ali še v smrtni sobi?
Morda pa na odru med plameni sveč?

D u š a :

Ne. — Telo leži že v hladnem grobi.

Božja blagost mi je dopustila,

da sem prav do zdaj —

zroč preljubih plač in vzdih —

se ob mrtvem truplu pomudila,

preden ...

preden sem najtežjo pot

nastopila ...

D e č e k :

A ti plačeš?

D u š a :

Oh, bojim se ...

D e č e k :

Greš v pekel?

D u š a :

*Ne v pekel! Saj že vem vnaprej:
svete sodbe denejo me v vice, v čistilišče...*

D e č e k :

*Da le v peklu ne vstopim se —
jaz bi pa še rad šel v vice, v čistilišče!*

D u š a :

*Oh, kaj praviš, dete!
Zdaj, ko še na zemlji sem, že čutim in že zrem
kako mrtvih pokorjenje
je bridkó...*

*Ogenj je in tema je,
srčni črv pa koplje, vrtja, žge —.*

*Ah, hitreje moram svojo pot,
ljubi bratec, zbogom! — Toda misli včasih name,
vzdigni, osvobodi me iz jame...*

D e č e k :

*Zbogom, sestra! Naj ti kmalu večna luč zasveti!
Hočem in obljudim, kar ihtiš:
v molitvi vneti
prosil bom in molil
in odplačeval tvoj greh.*

D u š a :

*Tisočkratna hvala, in na svodenje, na svodenje
v nadzvezdnatih straneh!*

Kaj se je Štefki priteknilo?

Da bi me mama hitreje in lažje spravljala o pravem času iz postelje, mi je kupila budilko. Zelo sem je bila vesela, a v začetku nisem mogla spati. Motilo me je njeno tiktakanje: nočna omarica je bila preblizu

ušes in moja budilka ima močen tiktak... Navadila sem se je pa le; človek se vsemu privadi. Samo eno mi je prej zagodla za spomin: zdaj je pa vse dobro in pametno.

Takih neumnih sanj še nisem imela nikoli. Sanjalo se mi je, da sedim za mizo in se učim — to še ni neumno —, moj bratec Vilkec pa da oblečen leži na

postelji in sanja. Vsekakor pa mu morajo biti sanje všeč. Vilkec v spanju vedno žlobudrá, nihče ga pa ne razume, kaj in v kakšnem jeziku. V mojih sanjah je tudi govoril, ampak čisto lepo in razločno je ponavljal: Tako je! Tako je! — In nič drugega, samo kar naprej: Tako je! Tako je! — Bog ve, kaj se mu je sanjalo?

Revček, kaj se boš mučil brez potrebe, sem si mislila in sem mu šla z roko pritisnit na ustnice: takole z dvema prstoma... Zastonj je bilo! Začel je skozi nos: Tako je! Tako je! — Temu se pa lahko odpomore, sem rekla in mu z drugo roko stisnila še nos.

Vse zaman! Kar naprej je svojo godel: Tako je! Tako je!...

Toda glas se je spet preselil in zdaj je Vilkec žlobudral — pomislite! — s čelom — —! In vedno isti nesrečni: Tako je! — Kako sem se prestrašila! Od strahu sem se zbudila; toda zdaj me je bilo strah še huje! — Bila sem zbujena, videla sem, da ne spim. Toda glas — ne Vilkov: sedaj je bil drug, popolnoma neznan človeški glas — in na moja ušesa je udarjal — čisto blizu — veliko bliže ko prej Vilkov: Tako je! Tako je!

Planila sem prestrašena na postelji kvišku: Ali spim ali bdim?

Ne, spim že ne! Nič sanjskega ni nikjer — saj človek po navadi natanko ve, kdaj sanja... Dan je, soba je, naša soba... Kdo mi pa zdaj govari na ušesa: Tako je! Tako je!... ko je vse prazno in ni žive duše v sobi!

Vsa trda sem bila od strahu. Takrat se je pa tuji glas začel spremnjati; podobno je bilo, kakor da se je od njega nekaj odlupilo ali odtrgallo in ostalo ni nič drugega kakor — hitro in trdo ropotanje moje budilke: Tiktáka! Tiktáka! Meso je odpadlo, kosti so pa ostale...

»Priteknilo se ti je,« je rekla mama.

Hi! Hi! Tiktáka! Jaz sem pa slišala: Tako je!... Tako je!... In kakšen strah za prazen nič!

To je najnovejši doživljaj neke Štefke, ki mora zgodaj vstajati, ker se vozi z vlakom v meščansko šolo.

Esén:

Sanje v mestu.

*Pod mojim oknom
avti buče,
zvonijo tramvaji,
na postaji vlaki
v tuje kraje hité.*

*Zjutraj otroci v šolo hodijo
po neprijaznih ulicah,
né pozdravlja jih ptički,
né zeleni grmički
in o zemljici nič ne vedó,
o kraški rdeči,
in bori jim nič ne povedó
o pomladanski sreči.*

*O spomlad, moj diveni Kras,
k tebi bi rad nazaj,
rad bi deček v šolo hodil
med samimi gmajnami,
med borovimi tajnami,
rad bi učiteljici rožice nosil,
Marijo milosti prosil —
o maj, na Krasu maj!*

Fr. Pengov:

Slamica naše ljube Gospe.

*S*lama, ki je ležala v hlevcu, kjer je bil rojen naš Zveličar, ni bila prava žitna slama, kakor jo žanjemo na polju. Bilo je marveč praprotno listje in zelišče, ki se imenuje »lakota«, vmes pa tudi nekaj šentjanževe rože. Te rastline so cvetale dotlej poleti z neočitnim belim cvetjem, za katero se pa nihče ni kaj prida zanimal. V zimi so bile pa suhe in brez najmanjše lepote; tisto malo cvetje je bilo seveda že zdavnaj odpalo.

Ko je pa začula naša zemlja prvi jok božjega Deteta, tedaj sta urno pognali »lakota« in šentjanževa roža pravo pravcato cvetje v čast Zveličarjevemu rojstvu. Tako zelo sta se ga razveselili.

Praprotni listi se pa niso genili in niso kazali ne veselja ne spoštovanja. Velo in leno so visele rjave stavice s svojih pecljev in spavale naprej svoje zimsko spanje. Zato jim je odvzel ljubi Bog za vse čase njih poletni cvetni venec in odtlej stoji praprot vse leto brez lepote, brez najmanjše cvetke, in samo rjavkaste ali črnikaste pičice ali prožice še kažejo, kje je sedelo svoje dni srebrno cvetje. Večkrat pa prevzame praprot nekaj kakor bolest in grenko kesanje nad zgubljeno lepoto in takrat poveša žalostno svojo glavo in krila kot obstreljena ptica.

»Lakota« je pa dobila od Boga lepe, dolge vejice, polne zlatih in srebrnih gumbov, in sme nositi ta okrasek do sodnega dne. Šentjanževa roža je pa kar naravnost čudežna cvetlica: Iz njenih popkov še danes lahko iztisneš krvave solze, s katerimi je rosila Marija na božično noč v stiski in bolečini borno slampato ležišče.

Obe ti rastlini imenujejo zato tu in tam tudi »slamico naše ljube Gospe«.

Esén:

Narcisi . . .

*Narcisi . . .
so zaceteli
zlatobelci
v dolini,
narcisi . . .
srečnih dni spomini.*

*Ko sem se mašnika igral,
otrok mašo daroval,
ves oltarček sem okrasil
z zlatobelimi narcisi . . .*

Viteštv.

Stanko je pravkar prečital knjigo o viteških časih. Zelo so mu bili všeč junaki, o katerih je govorila knjiga.

Šel je Stanko na sprehod in še vedno mislil na knjigo in si očital: »Ah, zakaj se nisem jaz tačas rodil? Kako hraber vitez bi bil! Boril bi se s sovražniki države in Cerkve, branil bi slabotne in ščitil male in zatirane.«

Ravno je premisljeval, kako bi se zavzel za slabotne, pa je zagledal dečka, ki je prevrnil stari ženici košarico z jabolki, potem pa zbežal in se še norčeval iz ženice, ki je morala spet pobirati raztreseni sad. Stanku se je ženica smilila, pa se je sramoval pred ljudmi in ji ni pomagal pobrati jabolk. Jezil se je pa na hudobnega dečka. Rad bi bil skočil za njim in ga kaznoval, pa si je mislil: »Morda je močnejši ko jaz in bi on mene nabil. Ljudje bi se mi pa potem smeiali.«

Tako je šel Stanko mimo ženice, ne da bi ji pomagal. Zdaj ni več mislil o sebi, da bi bil zmožen in vreden viteškega imena. S svojo obzirnostjo in bojaljivostjo bi bil kaj malo opravil v tistih junaških časih.

Pa vendar, koliko je priložnosti še tudi danes, da pokažeš viteštv. Vsak dan se ti nudi sto prilik za to. Toda samo za pogumne!

Na primer:

Ne udeleži se hudobnega dela, čeprav ti drugi zato rečejo, da si bojaljiv!

Ne pij vina in ne kadi, čeprav se drugi radi tega norčujejo iz tebe!

Reši žival iz rok mučiteljev!

Postavi se za šibkega in ne boj se, če obrneš močnejšega proti sebi, da te premaga. Bojaljivec je, kdor drži z močnejšim proti šibkejšemu.

Vedno pa brani resnico, pravico, bori se proti zatiralcem in mučiteljem! Tak vitez bodi, Stanko!

Kraljiček.

Kraljiček je ena izmed onih stvaric, ki jim pravijo ljudje »ljube živalce božje«. Zakaj neki?

V božični noči je spal kraljiček — ki pa takrat še ni bil to — v svojem gnezdecu. Tedaj je zaslišal — popolnoma slučajno seveda — tako na pol v sanjah, glas, ki je priovedoval, da je prišel to noč na svet Jezušček, ki leži v Betlehemu v nekem hlevu v lesenih jaslih. Takoj je skočil kraljiček iz mehke pernice, raztegnil parkrat perotke in krenil v trenutku na potovanje. Urno ko veter je frčal, našel kmalu hlevec in Dete, se usel na rob jaselc, se na vso moč vladljivo priklonil in zaščebetal prav brhko pesmico kot pozdrav ljubkemu Detetu. Ko je pa opazil, kako slabo je trdo slamnato ležišče v jaslih, je urno končal svojo melodijo, smuknil skozi vrata in zginil. Iz gozda je jel prinašati v majhnem kljuncu na kupce mehkega mahu in vzel iz lastnega gnezda najlepšega puha, da pripravi novo rojencu udobno ležišče.

Medtem ko je bil mali ptiček zunaj na delu, je pa prilezel izza starega tramovja debel grd pajek, spredel tenko nit in jel tkati svojo mrežo ob nji, ravno nad obrazom spečega Jezuščka. Prestrašena pomete mati Marija pajčevino proč; bala se je namreč, da bi utegnila priti tkanina otroku v oči in mu jih poškodovati. Toda pajek se za to ni zmenil; takoj je začel znova spletati svoje niti in kmalu je bila stkana nova mreža, ki je preprezala kot pajčolan otrokov obraz. To je videl kraljiček, ki je bil ravnokar prispev s kosmičenim ptičjega puha in ga zabasal v jasli. Ne da bi kaj povpraševal, je priskočil, odprl na široko kljunec — in že je bil pajek v njegovem želodecu. Marija je bila tega vesela; zahvalila se je malemu pomočniku in podelila v priznanje njemu in njegovi rodovini za večne čase naslov »kraljička«.

In tega nosi ves ponosen in srečen še dandanes.

Vaš prijateljček.

Dragi otročiči!

Pripovedoval vam bom o prelepem življenju fantka, ki je vaših let: o Gvidonu Fongalanskem (Guy de Fontgalland). Umrl je, ko je bil še čisto mlad, star šele enajst let. Vendar pa je že bil pri prvem svetem obhajilu, ko mu je bilo sedem let; in poslej je hodil k sv. obhajilu pogostoma, zelo pogostoma.

Mala bela hostija mu je pomagala, da je postajal vedno boljši; sami boste videli, do kakšnih lepih dobril del ga je v nekaj letih pripeljala; ta dela boste pa lahko posnemali tudi vi, seveda le, če boste tudi vi tako ljubili Jezuščka kakor on, kajti Gvidon je sam povedal, da se ima samo »svojemu Jezuščku« zahvaliti, da je tako hitro dosegel veliko svetost.

In glejte: na zunaj ni bilo skoraj ničesar videti, pa vendar je bila njegova duša polna ljubezni.

In še to: komaj je umrl, že je začel delati čudeže, ozdravljati bolnike, spreobračati grešnike!

Danes lahko rečemo, da ime Gvidonovo poznajo po vsem svetu, zlasti pa ga poznajo otročiči in ga prisrčno ljubijo. Da, Gvidon je vaš mogočni prijatelj. Lahko bi rekeli, da ste bili vi njegovi mali tovariši, ki ste se z njim igrali, skupaj z njim lovili metulje, igrali stroje; še to bi dejali, da ste ponosni na »svojega Gvidona«, kajti da le izgovorim njegovo ime, že se vam zasvetijo oči od veselja. Rad seveda priznam, da Gvidon ni tak svetnik, kakor so drugi... je pač svetnik, ki vam ni tuj; saj je govoril vašo šolsko govorico, imel prav take težave kakor vi; je svetnik, da ga le pogledate in že ga lahko posnemate... Vendar pa naj vas to ne zmoti... Gvidon je bil vendarle zelo popoln ali svet.

Pravili so mi, kako je mala deklica Francka slišala pripovedovati Gvidonovo zgodbo, pa je vsa gignjena odšla iz sobe.

Čez nekaj hipov je mati zaslišala, da se v sosednji sobi joka. Pohitela je k njej, pa videla, kako Francka med steno in posteljo ihti.

»Zakaj se pa jokaš, Francka moja?«

»Oh! Kako se ne bi jokala, ko pa ne morem biti taka kakor Gvidon!«

Ljubi otročiči, pa vi poskusite, da postanete Gvidonu podobni!

Videli boste, da so v njegovem srcu gorele tri velike ljubezni: Ježušček, Mati božja, sveti oče.

Lepa Gvidonova zgodba, tako upam, bo tudi vas vse napravila za dobre in svete otročice, kakršen je bil on.

1. Gvidon rojen in krščen.

Gvidon Fongalanski (*Guy de Fontgalland*) se je rodil dne 30. novembra 1913 proti desetim zvečer v Parizu.

Njegovi starši so ga takoj ob rojstvu za tri leta zaobljubili Materi božji, to se pravi, obljudili so, da ga bodo skozi tri leta oblačili v modro in belo, veste pa, da sta te barvi Marijini barvi.

Gospod Žiberg sam, ki je bil tedaj škof v Valansu in velik prijatelj Gvidonovih staršev, ga je blagovolil krstiti.

Krstili so ga na dan 7. decembra, ko se pripravljamo na lepi praznik Brezmadežnega Spočetja. Po krstu otročiča imajo navado, da novega krščanca ne sejo pred oltar Matere božje; to delajo zaradi vas, dragi otroci, in gotovo je Mati božja tudi vas blagoslovila.

Rekli boste, da je Mati božja močno blagoslovila malega Gvidona; za gotovo pa vemo, da je Gvidon ves čas upiral oči v lučko pred oltarjem, ko je gospod Žiberg opravljal molitve.

Ko so bili sveti obredi pri kraju, je prišel gospod Žiberg pozdraviti Gvidonovo mamico in ji rekел:

»Vračam vam lepega angelčka; prav pridno je lizal sol modrosti (pri krstu dado otročičku v usta ščepec soli); ljubemu Gvidončku želim, da bi bil pogumen kristjan in dober služabnik naše ljube Gospe.«

Voščilo gospoda Žiberga se je popolnoma izpolnilo. Gvidon je bil še več ko pogumen kristjan, saj ga že vsekrižem imenujejo svetnika.

2. »Hočem.« »Nočem.«

Ali hočete, da poskusimo najprej spoznati Gvidonov značaj?

O, prepričan sem, da boste Gvidona takoj vsi zelo vzljubili. Saj je bila njegova duša tako lepa: odločna, odkrita, vzvišena, te tri besede ga najbolje naslikajo, kakšen je bil.

Komaj je pričenjal govoriti, že so hitro opazili, da je z luhkoto rekal: »Hočem, nočem.« Starši so ga zato večkrat pokarali; Gvidon je postal zelo poslušen otrok in vendar mu je »hočem, nočem« vkljub temu še velikokrat ušel, in tako kazal, da ima fantiček voljo.

Le poslušajte prvo zgodbico v njegovem življenju!

Ko mu je mamica povedala, da mu bo ljubi Bog kmalu poslal bratca ali pa sestrico, je takoj rekел:

»Sestrice nočem, takoj bom prosil Ježuščkovo mamico, da mi pošlje Markca.«

»No, Gvidon, zakaj pa ne maraš sestrice?«

»Zato, ker je treba deklicam vedno odnehati, ako se deček z njimi igra, bratec bo pa meni odnehal.«

Naj mi mali dečki dovolijo, da jih prav potihem vprašam: Ali vi odnehate sestricam, kadar se z njimi igrate?

Ježuščkova mamica je pa le uslišala želje svojega Gvidona: prišel je v hišo fletkan Markec, debelušček okroglih in rdečih ličk.

Ko ga je Gvidon zagledal v zibki, je bil ves razočaran.

»Je to moj bratec, tole, ki migai?«

»Da, Gvidon.«

»Kdaj se bova pa skupaj igrala?«

»Zdaj je še premajhen, najprej mora še zrasti in se naučiti hoditi in govoriti.«

»O, to pa še ne bo kmalu!« odvrne Gvidon. »Ali ne bi namesto njega mogli dobiti kakšnega večjega?«

Lahko si mislite, da ni hotela njegova mamica o tem nič slišati. K sreči pa mu je Markec, ko je prišel

na svet, prinesel lepo darilo, velikega medveda iz belega žameta. Gvidon mu je rekel »mumut« in je z njim kmalu pozabil, da je njegov bratec tako majhen. Nekega dne pa so ga slišali, da je ves nejevoljen rekel svojemu medvedku:

»Veš, mumut, moj mali bratec samo kriči, spi in mamico papa, ali je to kakšno življenje!«

Dragi otroci, ali nam to Gvidonovo premišljevanje ne kaže, da je imel vaš prijateljček veliko voljo?

Gvidon star tri leta in pol.

Pa poslušajte še dve lepi zgodbici, kjer se njegova volja še lepše kaže.

Bilo je na dan, ko so Markca krstili.

Gvidon je bil tedaj star dve leti in je pozorno gledal vse obrede.

Naenkrat zapazi, da vzame duhovnik vode in jo vlije bratcu na glavo, govoreč besede: »Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.«

V tem trenutku pa Gvidon ne more več krotiti svoje nejevolje in kar v cerkvi glasno zapvije:

»Nočem, da bi ga močili, mojega bratca; še prehladili mi ga boste!«

Dve leti pozneje je naš pridni Gvidonček prišel z mamo v velika skladišča ob Galeries Lafayette, ki so polna prelepih igrač.

Naenkrat zagleda lepega petelina iz lepenke, ki je nesel lepe jajčke, imel je namreč pod perjem skrit vzmet.

»Mama,« pravi Gvidon, »kupi mi tega petelina, lepo prosim.«

Mama pa ni hotela, ampak mu je rekla: »Ne, se prehitro potare, razdrl bi ga takoj prvi dan.«

Gvidon ničesar več ne reče, kajti bil je ubogljiv. Vendar pa se je v srcu takoj spomnil stare mamice; mu bo pa ona kupila petelina...

Takoj stopi k prodajalki in pravi:

»Gospa, denite ga zame na stran; jutri pridem s staro mamo ponj.«

Drugi dan je Gvidon res prišel s staro mamico petelina odnesel in... (lahko si mislite) ga v nekaj urah že razdrl. Dragi otroci, veste, da Gvidon ni ravnal prav, ker je tako tiščal s svojo trmo; prepričan sem, da bi se pozneje, ko je bil starejši, rajši petelinu odpovedal in tako Jezuščku daroval žrtev. No pa naj že bo, kakor hoče, iz teh zgodbic vsaj to lahko spoznate, da je bil Gvidon vztrajen.

Vselej je svoj namen dosegel, pa vendar tako — le dobro me poslušajte, v tem ga morate vsi do pičice posnemati — tako, da se nikoli ni zlagal!

3. »Nikoli se nisem zlagal.«

O, kako je lepo, ako more tako reči deček ali deklica! Gvidon pa je te besede izrekel nekaj tednov pred svojo smrtjo. Koliko jih je med vami takih, da bi lahko tako rekli? Koliko je takih, da se še nikoli niso zlagali ne očetu ne materi ne služkinji ne v šoli?

Gvidona je bila sama odkritosrčnost. Pa ne samo, da sam ni lagal, ampak mu je bilo tudi hudo, če je pri drugih opazil le senco laži.

To veste, kako čudno navado imajo ljudje, kadar kaktega obiskovalca ne bi radi sprejeli; kar rečejo mu: »Gospe ni doma.« To prav za prav ni laž, ker vsi

Ijudje vedo, da se to pravi: »Gospa ima veliko dela in vas zato ne more sprejeti.«

Gvidonu pa tudi ta navada ni bila všeč.

Nekega dne reče njegova mama hišni, naj vsakemu obiskovalcu pove: »Gospe ni doma.«

»Joj, mama!« zavpije Gvidon, »zakaj hočeš kar dve laži, da lažeš sama in še hišna! Glej, jaz bi pa rajši videl, da bi me boleli zobje, kakor pa da bi se zlagal!«

Ljubi Gvidonček, tvoja odkritost je bila čista kakor zlato! Nisi še poznal drugega trpljenja ko zobobol in vendar bi se rajši jokal od bolečin, kakor pa da bi storil kaj takega, kar bi samo dišalo po laži!

Ali ste se že učili zgodbe sv. pisma, dragi otročiči? No potem so vam tudi že povedali zgodbo Jakobovo, ki je goljufal svojega slepega očeta Izaka in se izdajal za svojega starejšega brata Ezava, samo da bi oče njega blagoslovil namesto Ezava.

Vzgojiteljica je rekla Gvidonu, naj se Jakobovo zgodbo nauči.

Gvidon poskusi pa kmalu knjigo zapre in pravi: »Tega se pa že ne bom učil!«

»Pa zakaj ne?«

»Zato, ker je v zgodbi laž.«

Pokažite mi dečka ali pa deklico, ki se ne bi izgovarjala, ako sta kregana!

Že kar nekako samo od sebe jima pride na jezik, da bi rekla: »Saj nisem jaz!« Ali ni res tako? Gvidon se pa ni hotel nikoli izgovarjati, da, še več: tudi ni maral, da bi ga hvalili, kadar ni zaslužil, ker to bi tudi ne bila resnica.

Le poslušajte dve fletkani zgodbici: o škropilnici in o uri.

Brata Gvidon in Marko sta na vrtu. Zelo je vroče in vzgojiteljica je v naslanjaču zaspala.

»Kaj, ko bi se šla igrat s škropilnico?« pravi eden od njiju. »Mama bo morda huda, žalibog.«

Naša navihanca stečeta k cvetličnjaku. Toda škropilnice so tako vroče, da jih ne moreta prijeti.

Gospodična pa tega ni vedela, zato je zvečer Gvidona in Marka pohvalila, da sta bila čez dan pridna.

Poznam veliko otrok, ki se take pohvale ne bi branili... Gvidon pa je mislil, da bi bila laž, ako bi molčal.

»Nak, gospodična, ves dan nisva bila pridna. Bila sva nepokorna, šla sva po škropilnice, pa so bile tako vroče, da jih nisva mogla prijeti.«

Ali ni to krasna odkritosrčnost, dragi otroci?

No in zdaj še zgodbo o uri.

Nekega torka zvečer je deževalo, zato sta Marko in Gvidon ostala doma in se igrala stroje.

Gospa pl. (plemenita) Fongalanska, njuna mama, se je vrnila z opravkov, zagledala na mizi velik stroj, ki sta ga sestavila, in ju pohvalila:

»Vidim, da sta moja srčka bila zelo pridna.«

»Ne, mama,« odvrne Gvidon, »v resnici nisva bila pridna. Iz stroja sva napravila lepo uro za v stolp. Hotela pa sva, da bi ura tudi šla. Zato sva od ure v tvoji sobi vzela kazalce in tako naredila prav dobro uro. Ko sva se pa spomnila, da se vrneš in da boš huda, ako tvoja ura ne bo imela kazalcev, sem jih pravkar nesel nazaj. Ker sva stikala po tvojih stvareh, nisva bila pridna in naju ne smeš hvaliti.«

Da, otroci moji, Gvidon je bil tako zelo odkrit, da je postal zato tudi silno natančen in pošten.

Večkrat je moral doma prositi denarja za svinčnike, radirke, pivnik.

Nekoč pride domov in pravi: »Mamica, za radirko sem dal 95 par, ti pa si mi dala 1 dinar, na 5 par, ki so ostale.«

Da, nikoli si ne bi hotel prilastiti niti pare, čeprav ima vsak otrok rad vsaj nekaj denarja.

Mnogi med vami, ljubi otročiči, že posnemate Gvidona v tej reči in si nikoli ne bi hoteli prilastiti niti najmanjše vsote, ki ni vaša; zelo redki pa so otroci, ki bi bili tako odkritosrčni kakor Gvidon. Potrudimo se, da se ne bomo nikoli več zlagali, ne doma

ne v šoli, da bomo kakor Gvidon sovražili vse, kar »ni res«!

Gotovo vsi poznate njegovo sliko. Ali ste že kdaj opazili, kako čiste in bistre so njegove lepe oči?

Laž zatemni male otroške oči; lažniki se tudi ne upajo pogledati ljudem v oči... Oj, naj vaše oči nikar ne zatemnijo! Dragi otroci, bodite odkriti kakor Gvidon!

4. »Rad imam vse, kar frči.«

Tole poglavje Gvidonovega življenja bo ugajalo zlasti dečkom, kajti pokazalo jim bo, da je bil ves fantovski. Pa tudi deklicam bo všeč, kajti one imajo dušo, ki se lahko dvigne visoko, zelo visoko, in Gvidon nas bo vodil v višave.

Kakor vsak dober otrok, se je tudi Gvidon zelo rad zabaval. Komaj je čakal, da bi zopet videl kako igro Gašperčka in smejal se mu je, da bi ga skoraj razgnalo; tudi lepi film Lisica Zvitorepka so ga peljali gledat; vendar pa je bolj ko vse drugo ljubil stroje.

Iz svojega strojnega gradiva je sestavljal pravčata čuda, sestavljal kose po predlogah, pa tudi sam delal iznajdbe..., lahko pa rečemo, da so mu bili najbolj pri srcu motorji.

Če bi trdili, da je s svojimi motorji v stanovanju redkodaj napravil škodo, bi govorili nekaj, kar »ni res«. Zato je pa tudi znal prav lepe stvari napraviti in vse so se premikale! V strojih, lahko rečemo, se ni Gvidon ustrašil nikogar. Zato je pa tudi žezel postati zdaj strojevodja na mali železnici v Bulonjskem lesu, zdaj tiskar pri časopisu Križ, zdaj načelnik gasilcev; to pa zato, ker imajo vsi ti poklici opraviti s stroji.

Lahko si mislite, dragi dečki, ki te vrstice berete, kako veliko veselje je Gvidonu rajalo v srcu, kadar je ogledoval avto ali pa letalo... Predstavljajte si, da je še čisto majhen že risal načrte za letala! No seveda, da bi Gvidonova letala preletela Atlantski ocean, tega ne verjamem; vendar pa je čisto res, da je prav dobro vedel, kako so sestavljenja. (Dalje prih.)

Dragi Marijini otroci!

Znovim šolskim letom Vas bo »Angelček« spet redno vsak mesec obiskal. In vsak mesec Vam bo prinesel nekaj besedi o Mariji, vsak mesec Vam bo z Marijinim zvončkom zvonil, da bodo Vaša mlada srca bolj in bolj gorela v ljubezni do predobre nebeške Matere.

Vsi ljubite svojo zemeljsko mater. Za vse na svetu je ne bi dali; mati je dobremu otroku več ko vsi zakladi. In prav je tako. Bog sam hoče, da ljubimo svojo dobro, skrbno mater. Otrok, ki bi svoje matere ne ljubil, bi bil brez srca. Ne Bog ne ljudje bi ga ne marali. Zato le ljubite svojo mater, delajte ji veselje, bodite ji v tolažbo in prosite ljubega Boga vsak dan, da Vam jo še dolgo, dolgo ohrani!

Morda je ta in oni med Vami, ki se mu bo ob teh vrsticah milo storilo. Matere nima več. Tam na tihi božji njivi je samoten grob, v njem pa njegova zlata mati nevzdržano spi. Težko je otroku, ki mora iti brez matere skozi življenje. Tako je sam, tako zapanjen. Kolikrat misli na mater s solzami v očeh: kolikrat se je spominja v iskreni molitvi; kolikrat po svidenju ž njo hrepeni — rad bi se odpočil na njenem ljubečem srcu.

Otroci! Vsi moramo biti na to pripravljeni, da bomo enkrat zemeljsko mater zgubili. Leta hitijo, ljudje se staramo in kakor jeseni listje z drevja pada, tako padamo mi z drevesa življenja v smrt. Zato pa je tako prav, da si vsak izmed nas izbere poleg zemeljske matere še drugo Mater, ki je najlepša in najboljša. Mater, ki nikoli ne umrje. Saj

veste, da je ta mati — Marija, naša ljuba Gospa presvetega Srca. Ona je Mati Jezusova, je pa tudi naša duhovna Mati. Vse ljudi ima rada, za vse ljudi prosi in jim nebeške milosti deli, najbolj pa ljubi nedolžne, pobožne, dobre otroke, posebno tiste, ki se ji v Marijinem vrtcu posvetijo in jo z gorečim srcem častijo in na pomoč kličejo.

Blagor tistim otrokom, ki se Marije z ljubeznijo oklenejo! Njih življenje gre tako lepo naprej. Marija jih vodi z ljubečo roko skozi nevarnosti in viharje, Marija jih pripelje v sveta nebesa, kjer je naš preščeni, večni dom.

Poslušajte kratko zgodbo: Vsako jutro in vsak večer je pobožna mati pokleknila s svojim nedolžnim sinčkom Peterčkom pred Marijino podobo. »Glej, otrok moj, to je tvoja najboljša Mati,« mu je govorila. »Ljubi jo z vsem srcem in služi ji kot svoji dobri Gospo!« Peterček ni pozabil materinih besedi. Marijino ime se mu je zapisalo globoko v srce. Kadar je le mogel, je pogledal na podobo nebeške Matere in jo pozdravil. Neštetokrat na dan je zmolil zdravamarijo, ta najlepši Marijin pozdrav. Doma si je napravil mal Marijin oltarček in ga je krasil z rožami, dokler jih je kaj raslo na zeleni trati. Naučil se je tudi streči pri sveti maši. Najrajši je stregel v Marijini cerkvici, pri Marijinem oltarju. V nedolžnem ponosu se je imenoval »strežnik naše ljube Gospe«. Marija je svojega prijateljčka prisrčno ljubila. Varovala je njegovo mlado dušo, da je ostala čista in nedolžna. Peterček je preživel nad vse lepo svojo mladost. Božja Mati ga je vodila po nedolžni poti v nebeški raj.

Ko je Peterček dorastel, so ga dali starši učit za čevljarja. Silno mu je bilo težko, ko ni mogel več streči pri sv. maši. Pridno se je učil in rad je ubogal, a srce mu je hrepenelo drugam. In Marija »svojega strežnika« ni pozabila. Po čudovitih potih ga je pripeljala iz čevljarske delavnice v samostan, kjer je postal Peter redovni brat in prejel redovno ime Krispin. Predstojniki so mu odkazali službo v kuhinji. Pobožni kuhanec brat Krispin je spremenil kuhinjo v malo Marijino kapelico. Postavil si je majhen Marijin

oltarček, kakor ga je imel nekdaj doma, in vsako jutro in vsak večer in neštetokrat čez dan je poklekl pred svojo ljubo nebeško Gospo in jo počastil in se ji priporočil. Bil je ves srečen, da je smel biti spet »strežnik naše ljube Gospe«. Ob sobotah in Marijinih praznikih je poprosil vselej dva duhovnika, da sta prišla k njemu v kuhinjo. Vsi trije so potem pokleknili pred Marijin oltarček, ki ga je Krispin vedno s cvetjem okrasil, in po tihih samostanskih prostorih je odmevalo milo petje Marijinih hvalnic. Krispinovo srce pa se je v takih urah kar topilo v nedolžnem veselju.

Tako je brat Krispin dolgo let zvesto služil Bogu in svoji nebeški Gospé. Marija mu je njegovo zvestobo in ljubezen bogato poplačala. Ne le, da ga je varovala greha in krivice, skazovala mu je tudi posebne milosti, da je celo čudeže delal in bolnike ozdravljal. Ljudje so ga visoko spoštovali in ljubili. brat Krispin pa je ostal ponižno skrit v svoji tihu kuhinji, vso slavo je vselej dal le nebeški Gospé.

Ko se je postaral, so ga poslali predstojniki v Rim. Tam je spet opravljal službo strežnika pri oltarju. Kako je bil vesel, saj je bil zopet »strežnik naše ljube Gospe«.

Pa je prišla smrt in je poklicala brata Krispina pred božjo sodbo. Nič se je ni ustrašil. Vse življenje je Marijo z vsem srcem ljubil, še umirajoč se je k svoji ljubi Gospé zatekel:

»Marija, naša boš pomoč,
ko svet nas zapusti;
ko nas objame smrtna noč,
nas milo sprejmi ti!
Saj tebe, Mater, ljubimo
in vedno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas!
Marija, varuj nas!«

S pogledom na podobo Križanega in nebeške Matere je brat Krispin, nekdanji pridni Peterček, sladko v Gospodu zaspal. Danes je svetnik v nebesih.

Otroci! Tako vodi in varuje Marija tiste, ki si jo za Mater izvolijo. Izberite si jo tudi Vi! Pridite v Marijin vrtec! Vsak izmed Vas naj danes sklene: Marija, ti boš moja Mati — jaz bom pa tvoj dober otrok!

Tako boste srečno živelj in enkrat blaženo umrli. In to je največja sreča.

Uganke, skrivalice in drugo.

Šaljivka.

(Janez Ložar, Ljubljana.)

Iz Ljubljane drvi proti Rakeku brzovlak; istočasno pelje iz Rakeka v Ljubljano tovorni vlak. Nekje med potjo se oba vlaka srečata; kateri je v tistem trenutku bolj oddaljen od Ljubljane?

Cerkev na gori.

(Janez Ložar, Ljubljana.)

z i a e e e e e e k i a e a
v Š u z l n j c r v c b l p

r j z o d l n k o s v e c e
i a n v o i s i d e a a v t.

Otrok.

(Janez Ložar, Ljubljana.)

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista
— v prihodnji številki.

Vabilo na naročbo.

Šolski zvonec spet poje... Na njegov glas ste se zbrali od vseh strani, da pričnete spet novo šolsko leto. Pri razstanku — o Vidovem — smo vas povabili na delo za naš list, in upanje imamo, da to naše vabilo ni bilo posod preslišano. Kdor pa še nisi ničesar storil v tem oziru, prav zdaj je še čas, da poprimeš — morda se ti posreči in nam privedeš novega prijatelja-naročnika. Dobro čtivo je zaklad, dobra knjiga resničen, pravi prijatelj posebno še mlademu človeku. Da bo mogel vršiti naš list še uspešneje svojo nalogo, mu je potreben širok krog zvestih naročnikov. Priporočamo se zato vsem dosedanjim naročnikom in prijazno vabimo k naročbi še nove.

Vrtec s prilogom Angelček (10 številk) stane za leto 1931/32 Din 20.—, Angelček sam Din 5.—. Naročnino sprejema »Uprava Vrta in Angelčka« (Vinko Ladrič) v Ljubljani, Kolezijska ulica 1. Čekovni račun uprave ima številko 10.470.